

بسم الله الرحمن الرحيم

تغییر اقلیم شاید بزرگ ترین چالش قرن بیست و یکم باشد که نیازمند درک و شناخت کافی از آن و به کارگیری راهکارهای موثر و عاقلانه با آن است . مسئله تغییر اقلیم مشکل سیاره زمین است و از این رو همکاری و مشارکت همه دولت ها و ملت ها برای حل این چالش به یک ضرورت تبدیل می شود . در بعد داخلی سازمان هواشناسی کشور و در راستای وظائف خود تا کنون مبادرت به برگزاری سه کنفرانس منطقه ای تغییر اقلیم نموده است . امیدوارم چهارمین کنفرانس مانند سه کنفرانس قبلی بتواند به اهداف ملی و منطقه ای خود دست پیدا کند .

اجازه دهید به گونه ای ملموس نقش اقلیم و تغییرات آن را بیان نمایم .

چنانچه امنیت اجتماعی ، خوشبختی و برابری در جامعه بر روی چهار ستون آب ، غذا ، انرژی و اقلیم استوار باشد ، مسلماً تامین غذای کافی در صورت فراهم بودن بقیه شرایط ، مستلزم دسترسی کافی به منابع آب و انرژی است . استفاده زیاد و بی رویه آب موجب سیر قهقهه‌رایی اقلیم و استفاده بیش از اندازه منابع انرژی فسیلی ، خود سبب تهدید اقلیم می شود . این تهدید با افزایش احتمال رخداد سیل و خشکسالی ها ، کاهش تولیدات غذایی و تنوع زیستی صورت میگیرد .

سیل اخیر پاکستان ، خشکسالی های گسترده در چین و روسیه و بحران قیمت مواد غذایی در کشورهای مثل موزامبیک گوشه هایی از این هاست .

کره زمین به دفعات تغییر اقلیم را تجربه کرده است و شاید بتوان تغییر اقلیم کنونی را که پایه آن از اواسط قرن نوزدهم گذاشته شده است ، از آن جهت که بشر به عنوان یک عامل مهم تغییر در کنار عوامل طبیعی مطرح شده است ، از بقیه متمایز نمود .

گرچه تغییر اقلیم یک مسئله جهانی است ولی اندازه تغییرات از مکانی به مکان دیگر فرق داشته است که این امر در مطالعاتی که بر مبنای داده های ۵۰ ساله تعدادی از ایستگاههای همدیدی کشور انجام شده است، نیز مشهود است .

نقش مردم در کنار نهادها و دولت ها می تواند بسیار موثر باشد و نباید نادیده گرفته شود . چنانچه به اقلیم به عنوان یک منبع نگر بسته شود و مردم را هم صاحبان اصلی منابع کره زمین منجمله منبع اقلیم بدانیم ، حفظ اقلیم از سیر قهقهه‌رایی آن وظیفه مردم نیز تلقی شده و از این رو نقش مردم می تواند خیلی پررنگ شود . خیلی ها عقیده بر این دارند که بشریت نیاز به تغییر رفتار های خود با این سیاره خاکی دارد و نیاز بدین هست که بسیاری از مردم برخی از رفتارهای خود را که به صورت عادت در آمده است تغییر دهند . در طی هزاران سال ، تکیه گاه اصلی بشر برای مصرف انرژی اش ، خورشید و زیست توده بوده است . بشر بتدریج آموخت که از توان حیوانات در کشاورزی ، نیروی آب و باد استفاده نماید . تا اینجای کار به غیر از استثناهایی در

مورد قطع اضافی درختان جنگلی ، استفاده از انرژی به شکل پایدار خود بوده است و تاثیر آن بر اقلیم نیز ماهیت محلی داشته است . همانطور که عرض کردم شروع انقلاب صنعتی در اواسط قرن نوزدهم سبب شد که نیاز به انرژی بیش از اندازه بعضی از مناطق ، از منابع طبیعی دورتر از محل تامین شود که در ابتدا زغال سنگ و سپس نفت این نقش را ایفاء کرد . متأسفانه انتشار گازها و هواپیز های حاصل از سوختن این محمل های انرژی و از سایر منابع نه فقط محیط زیست را در مقیاس محلی بلکه کل جو را دستخوش تغییر قرار داد . غلظت گاز گلخانه ای گاز کربنیک از 280 ppm در شروع انقلاب صنعتی به بیش از 380 ppm در سال ۲۰۱۰ رسیده است . این گاز که بعد از بخار آب فراوان ترین گاز گلخانه ای است به صورت یک عایق عمل کرده و سبب تسریع در ذوب یخ ها و بالا آمدن آب دریا های آزاد شده است . تنها راه معقول این است که در کنار توقف جنگل زدایی ، در کوتاه مدت انرژی را کارا تر و در میان مدت از تکیه بر سوخت های فسیلی دست بکشیم و به استفاده از انرژی هائی چون انرژی خورشیدی ، انرژی باد ، انرژی امواج ، انرژی کشند، انرژی زمین گرمایی ؛ انرژی هیدروژن رو آوریم .